

دانلود مقاله بررسی مشکلات احیای بافت فرسوده: مرکز محله قلعه محمود کرمان

جهت مشاهده [دانلود مقاله بررسی مشکلات احیای بافت فرسوده: مرکز محله قلعه محمود کرمان](#) به پایین

همین صفحه مراجعه نمایید

تعداد صفحات : 12 صفحه

برای دریافت اینجا کلیک کنید

فرمت WORD قابل ویرایش

چکیده

بافت های تاریخی و قدیمی که در اغلب موارد هسته اولیه و اصل شهرها را تشکیل می دهند با گذشت زمان و عدم توجه و نگهداری مناسب دچار فرسودگی کالبدی و عملکردی می گردند. شناسایی وضعیت کالبدی و عملکردی این بافت ها از اقدامات اولیه و مهم است. مرکز محله قلعه محمود در جنوب شهر قدیم کرمان و در کنار دروازه ریگ آباد (قلعه محمود) قرار دارد که شامل مسجد، حمام، زورخانه، تکیه است که حدود ۲۰۰ سال قدمت دارد. متأسفانه عدم توجه کافی و روش های غلط احیا این بافت تاریخی را رو به نابودی کشانده است. در این تحقیق شناسایی بافت موجود از طریق شاخص هایی همچون کیفیت ابنیه، کاربری اراضی، ویژگی های اقتصادی و اجتماعی و همچنین تک بناهای تاریخی مورد ارزیابی و تحلیل قرار گرفته است. در این پژوهش نشان داده می شود که طرح های نامناسب پیشین و عدم توجه به این بافت تاریخی منجر به فرسودگی هرچه بیشتر این بافت می شود و ترک بافت به سمت مناطق جدید مسکونی و جایگزین شدن گروه های اجتماعی غیر بومی در آن موجب رکود و تنزل این بافت شده است. در نهایت شناخت بیشتر این بافت تاریخی دریچه ای باشد رو به روش های صحیح احیای این بافت تاریخی ارزشمند.

واژگان کلیدی: بافت فرسوده، مرکز محله، بازار، نوسازی، احیا.

۱- مقدمه

امروزه معماری و شهرسازی با پیشرفت تکنولوژی همراه شده است ولی این امر با بحران هایی نیز همراه است

. از جمله بحران ها ، بحران در زمینه کالبد و محتوای شهری که به طور خاص در بعضی از مناطق مانند بافت قدیم به اوج خود می رسد. یکی از کارهایی که در فرآیند مدرن شدن روشن کننده نگرش کلی سیاسی و اداری مرتبط با انتظام و اداره شهری است ، طرح های جامع و تفصیلی و یا پروژه های مطالعاتی است که درمقیاس تصمیم گیری کشوری قرار دارند . هر چند که میتوان نکاتی قابل توجه را از میان برخی مطالعات آنها

استنتاج نمود . نگاهی دقیق تر به این طرح ها و نقد آن می تواند روشی نوین را در بررسی مسائل مطرح نماید .

یکی از بافت های فرسوده شهر کرمان بافت محله قلعه محمود است که با مشاهده مکرر محله مورد نظر ، تصویر برداری ، تهیه نقشه کیفیت ابنیه ، کاربری اراضی ، تعداد طبقات و... اطلاعات لازم جمع آوری شده است و مورد بررسی قرار می گیرد. در کنار این بررسی همانطور که گفته شد ، جهت به نتیجه رسیدن پژوهش به تجزیه و تحلیل طرح های جامع و تفضیلی و پروژه های مطالعاتی به نتیجه مطلوب جهت احیای این بافت فرسوده می رسیم.

۲- بافت فرسوده شهری

بافت فرسوده شهری به عرصه هایی از محدوده قانونی شهرها اطلاق می شود که به دلیل فرسودگی کالبدی ، برخوردار نبودن از خدمات شهری آسیب پذیر شده اند و ارزش مکانی ، محیطی و اقتصادی نازلی دارند. این بافت ها به دلیل فقر ساکنان و مالکان آنها ، امکان نوسازی خود به خودی ندارند. به عبارتی ، بافت فرسوده شهری به عرصه هایی از محدوده قانونی شهرها اطلاق می شود که یکی از سه مشخصه زیر را دارا باشد:

• بلوک هایی که بیش از ۵۰ درصد ابنیه آن ناپایدار و فرسوده باشد.

• بلوک هایی که بیش از ۵۰ درصد ابنیه آن کمتر از ۲۰۰ متر مربع باشد (حبیبی و پوراحمد و مشکینی، ۶۷:۱۳۸۶)

بافت های فرسوده ، جزئی از پیکره و بدنه شهرها ست و دارای ارزش های کالبدی ، عملکردی و اقتصادی است. این کالبد با قابلیت ها و توان های بالقوه خود یک سرمایه اقتصادی نیز محسوب می شود. اما این یک روی سکه است. روی دیگر نیمه تاریک و ناهنجار آن است . این کالبد و ساختار با تمامی قابلیت ها و توان های خود در معرض چالش های بنیادی بوده و نیاز مند درمان و توجه خاص است.

توسعه کالبدی و فیزیکی ، اجتماعی و فرهنگی و اقتصادی از ارکان و اجزای توسعه و بهسازی فراگیر بافت فرسوده محسوب می شود، اما تدوین و روش بهسازی فرسوده یا مرمت شهری امری چندان ساده نیست ، هر آینه متخصصان مرمت شهری دانسته باشند و بپسندند، زاده تدبیرهایی است که زمان و مکان و انسان ساکن و شاغل همان شهر روی میزکار متخصصان گذارنده اند (فلامکی، ۹۸:۱۳۸۴)

بافت های فرسوده محدوده های آسیب پذیر در برابر مخاطرات طبیعی به شمار می آیند که نیازمند برنامه ریزی و مداخله هماهنگ برای سامان یابی هستند. مشخصه این بافتها ناپایداری و مجموعه ای از نارسایی های کالبدی ، عملکردی ، حرکتی ، زیست محیطی ، اجتماعی _ اقتصادی و مدیریتی است. (فلامکی، ۹۹:۱۳۸۴)

طی سالیان گذشته، دولت راهکارهای مختلفی را جهت احیاء و باز سازی بافت های فرسوده شهری تجربه کرده است ، اما حجم عظیمی از بافت های فرسوده موجود و نیمه کار ماندن و طولانی شدن اجرای بسیاری از این پروژه ها نشان از ناکافی بودن این مدل ها دارد.

۳- مطالعه بافت قلعه محمود کرمان

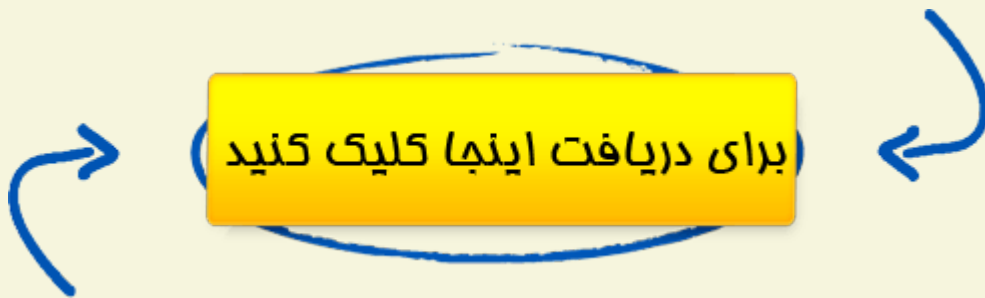
۱-۳- تعریف مرکز محله

مرکز محله فضایی نسبتاً وسیع که محل اجتماع افراد به ویژه در مراسم خاص مانند جشن ها و سوگواری ها بود . اطراف این فضا اماکن عمومی مورد احتیاج مردم قرار داشت که عبارت بود از مسجد ، تکیه ، حمام ، زورخانه ، آب انبار و بازارچه هایی با دکان هایی چند همچون : قصابی ، میوه فروشی ، نانوایی ، بقالی و ...

مردم هر محله برای احتیاجات روزانه خود به بازار بزرگ نمی رفتند و از همین مغازه ها میخواست خود را تهیه می کردند . استفاده از تاسیسات محله و سهولت دسترسی به تجهیزات محله ای که با پیاده روی امکانپذیر بود باعث احساس تعلق به محله می گردید و در واقع محله هم یک واحد فیزیکی بود و هم یک واحد اجتماعی .

۲-۳- مرکز محله قلعه محمود

مرکز محله قلعه محمود در جنوب شهر قدیم و در کنار دروازه ریگ آباد (قلعه محمود) و در ادامه و جنوب بازار بزرگ کرمان واقع شده است(شکل (۱) . این مرکز محله شامل مسجد ، حمام ، زور خانه ، تکیه است . مجموعه قدمتی حدود ۲۰۰ سال دارد.

مقالات مرتبط

- [دانلود مقاله راهکارهای معماری در طراحی فضای کودک با رویکرد ارتقاء خلاقیت](#)
- [دانلود مقاله مرتبه اخلاق در آموزش معماری \(تفاوت تربیت معمار در گذشته و آموزش معماری در حال از نظر ایستاد استان مازندران\)](#)
- [دانلود مقاله بررسی بالکن های فضاهای مسکونی بر اساس مولفه های زیباشناختی، عملکرد و کاربرد در نماهای شهری نمونه موردی: ساختمان های مسکونی منطقه سعادت آباد](#)

از این سایت ها نیز دیدن نمایید

- [ترنس لاین ، مرجع مقالات تخصصی فارسی ایران](#)
- [گت پیپر ، منبع مقالات انگلیسی و فارسی](#)
- [دانش رسان ، بیش از 1.5 میلیون مقاله فارسی](#)